

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/160/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113236112
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7113236112.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Táne Veščičikovej a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobkyne I. A., Z.. XX.XX.XXXX, B. V. E. Č.. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 26, proti žalovanej F.. T. B. - V., IČO: 30 658 225, so sídlom v Košiciach, Moyzesova 48, o zaplatenie 2.416,11 e s prísl., o odvolaní žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 25C/68/2014 - 221 zo dňa 26. októbra 2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 1.896,69 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

M e n í rozsudok vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť 5,25 % úrok z omeškania zo sumy 1.896,69 eur od 01. 01. 2014 do zaplatenia tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 5,25 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.896,69 eur od 27. 05. 2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie úroku z omeškania od 01. 01. 2014 do 26. 05. 2014 z a m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 1.896,69 eur s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 01.01.2014 do zaplatenia do 15 dní po právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti o 574,05 eur s prísl. zastavil. V prevyšujúcej časti príslušenstva pohľadávky žalobu zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 57 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy vo výške 2.416,11 eur s 5,75 % úrokom z omeškania od 01.01.2014 do zaplatenia, sumy predstavujúcej bezdôvodné obohatenie spočívajúce v užívaní pozemkov žalovanou bez právneho titulu za rok 2013 a náhrady trov konania.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností parc.č. XXX/X registra „E“ o výmere 12.831 m2 druh pozemku orná pôda a parc. č. XXX/XX J. „. H. V. X.XXX F., L. X. H. X. V. X. XX/XXX. Podľa identifikácie parciel vyhotovenou Q. A. A.-H. dňa 17.9.2007 parcela č.XXX/ X J. M. je identifikovaná ako parcela registra C. - Č. XXX ostatná plocha o výmere XXXX F., Č.Č. X. Č..XXX/XX H. X. H. V. XXXX F., Č. X. Č..XXX/XX H. X. H. V. XXXX F., Č. X. Č..XXX/XX I. X. H. V. XXXX F., Č. X. Č..XXX/XX I. X. H. V. XXXX F. T. Č. X. Č..XXX/XX I. X. H. V. XXXX F. X. Č..XXX/XX H. X. H. V. XXXX F. I. V. J. M. P. D. T. X. J. C. Č. X.Č..XXX H. X. H. V. XXXX F., Č. X. Č..XXX/XX H. X. H. V. XXXX F., Č. X. XXX/X I. X. H. V. XXXX F., Č. X. Č..XXX/XX K. K. X. H. V. XXXX F. T. Č. X. Č..XXX/XX I. X. H. V. XXXX F. X. M. X. Z. R. D. Z. X. Č..XXX/XX P. I. Q. - E. Č..XXX (T. B.), Z. X. Č..XXX/XX P. I. Q. - E. Č..XXX, J. T. B.. Z predloženého výpisu z E. Č..XXX H.

A.-H., H. X., A. územie X. zistil, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou stavby, skladu súpisného čísla XX Z. X. Č..XXX/XX a to na základe kúpnej zmluvy z 29.1.2007 s tým, že právny vzťah k parcele, na ktorej Q. XX leží, nie je evidovaný na liste vlastníctva. Rovnako z výpisu z E. Č..XXXX H. A.-H., H. X., A. Ú. X. P. I., Ž. Ž. P. V. V. Q., H., Q. Č. XX Z. X. Č..XXX/XX T. H. Č. Q. XX Z. X. XXX/XX Z. I. A. I. V. XXX/XX. T. X. K. V. X. V. A. X., Z. A. E. Q. XX T. XX Z. P. M. Z. E. V.. I. H. I. X. Č.. 182/2016 predloženým žalobkyňou, ktorý bol vypracovaný súdom ustanoveným znalcom v skutkovo a právne obdobnej veci vedenej pod sp.zn. 40C/67/2014 zistil, že týmto posudkom bola určená výška nájomného za užívanie pozemkov zapísaných na LV č. XXXX A.. Ú. X. V. J. „. X. Č.. XXX/X T. Č.. XXX/XX za obdobie roka 2013 vo výške 0,722,- eur za 1 m2.

4. Žalobkyňa z dôvodu chybného výpočtu uplatneného nároku na pojednávaní 26.10.2017 žiadala pripustiť zmenu žalobného návrhu, domáhala sa zaplatenia sumy 1.896,69 eur sumy predstavujúcej jej podiel z celkove výmery, ktorú zmenu súd prvej inštancie uznesením pripustil.

5. Po právnom posúdení veci podľa § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 ods. 1, § 107 ods. 1 OZ, prihliadajúc na výsledky vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností zapísaných na E. Č..XXXX, A. Ú. X. V. X. XX/XXX-D., T. K. X. J. „. XXX/X H. V. XX.XXX F. T. X. Č..XXX/XX H. V. XXXX F., druh pozemku orná pôda, je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, stavby súp.č.XX, Z. Q. Z. X. Č..XXX/XX, Q., rovnako stavby Q..Č.. XX, H. T. H. Q.. Č.. XX, A. Q. X. Z. X. XXX/XX T. XXX/XX. Predmetné budovy vo vlastníctve žalovanej sú na parcelách vo vlastníctve žalobkyne v podiele 22/132. Žalovaná v roku 2013 užívala pozemky žalobkyne bez toho, aby s ňou ako spoluvlastníčkou uzatvorila dohodu, na základe ktorej by bola oprávnená predmetnú nehnuteľnosť užívať, čo znamená, tieto parcely užívala bez právneho dôvodu v celej výmere. Nehnuteľnosti žalobkyne, jej podiel užívala bez toho, aby jej za užívanie platila úhradu. Keďže žalovaná ako užívateľ nie je schopná žalobkyňi vrátiť spotrebované plnenie v podobe výkonu práva nájmu, je povinná jej vydať bezdôvodné obohatenie v peňažnej forme. Majetkovým vyjadrením tohto prospechu je peňažná čiastka, ktorá zodpovedá čiastkam vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie obdobnej veci spravidla formou nájmu, a ktorú by nájomca - žalovaná za obvyklých okolností bola povinná platiť podľa nájmovej zmluvy. Pri vyčíslení rozsahu bezdôvodného obohatenia, určenia jeho výšky súd vychádzal zo znaleckého posudku č.182/2016 znalca Ing. Pavla Daňka, vypracovaného v konaní vedenom pod sp.zn. 40C/67/2014, ktorý výšku nájomného za užívanie pozemkov zapísaných na E. Č..XXXX, A. Ú. X., X. Č..XXX/X T. X. Č..XXX/XX I. J. XXXX V. Q. X,XXX €,., Č. X. X. Ž.T. XX/XXX-D. X. V. H. X. XX.XXX F., X. Ž. X. X.XXX F.. Pokiaľ znalec Pavol Daňko v znaleckom posudku určil výšku nájomného za rok 2013 0,722 €/m2 na rok, žalovaná suma predstavuje 1.896,69 € (2.627 m2 podiel žalobkyne x 0,722 €). Keďže žalobkyňa upravila návrh tak, že za rok 2013 požadovala bezdôvodné obohatenie vo výške 1.896,69 € a súd zmenu návrhu pripustil, tomuto návrhu vyhovel a žalovanú zaviazal na jej zaplatenie.

6. Za nedôvodnú považoval námietku žalovanej, že nárok žalobkyne je prekludovaný, poukazujúc na ust. § 107 ods. 1 OZ z dôvodu, že žalobkyňa bezdôvodné obohatenie uplatnila v zákonnej lehote keď najskôr ku koncu roku 2013 vedela, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia za toto obdobie, i kto sa na jej úkor obohatil, pričom žaloba bola podaná na súde 23.12.2013. K námietke žalovanej v súvislosti s ňou tvrdenu námietkou premlčania z dôvodu, že k pozemku vzniklo zákonné vecné bremeno v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/93 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov uviedol, že ju nepovažuje za dôvodnú, konštatujúc, že sa stotožňuje s dôvodmi a argumentáciou žalobkyne týkajúcej sa tejto námietky uvedenej v podaní z 29.09.2017.

7. V časti o zaplatenie 574,05 eur s prísl. konanie s poukazom na ust. § 145 ods. 2 C.s.p. zastavil, keďže žalobkyňa v tejto časti zobrala žalobu späť (z dôvodu nesprávneho výpočtu výšky bezdôvodného obohatenia).

8. O povinnosti žalovanej zaplatiť úrok z omeškania rozhodol s poukazom na ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 13 nar.vl. č. 87/1995 Z.z. Keďže základná úroková sadzba ECB od 13.11.2013 do 10.06.2014 bola vo výške 0,25 %. Žalovaná sa preukázateľne dostala do omeškania so zaplatením žalovanej sumy, žalobkyňi vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5,25 % od 01.01.2014, keďže bezdôvodné obohatenie za rok 2013 bolo splatné ku koncu roka do zaplatenia. V prevyšujúcej časti príslušenstva pohľadávky žalobu zamietol, keďže žalobkyňa požadovala úrok vo výške 5,75 %.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 155 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 C.s.p. Vzhľadom na to, že žalobkyňa si pôvodne uplatnila nárok na zaplatenie sumy 2.416,11 eur s prísl., bola jej priznaná suma 1.896,69 eur, vo zvyšnej časti zobrala žalobu späť, bola teda v konaní v prevažnej miere percentuálne vyjadrenej na 78,5 % úspešná a neúspešná bola v pomere 21,5 %, preto jej vznikol nárok na pomernú náhradu trov konania vo výške 57 % (78,5 % - 21,5). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobkyňa a žalovaná. Žalobkyňa odvolaním napadla rozsudok vo výroku o trovách konania z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) C.s.p., navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť a priznať jej náhradu trov konania v rozsahu 100 % a náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, alebo zrušiť rozsudok vo výroku o náhrade trov konania a v tejto časti vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukazujúc na znenie § 255 ods. 1, 2 C.s.p. konštatovala, že v predmetnom prípade výsledok sporu závisel od znaleckého posudku, ktorý vypracoval súdom ustanovený znalec Ing. Pavol Daňko z oboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a odhad hodnoty nehnuteľností. Bola toho názoru, i keď súčasný procesný kódex neobsahuje výslovné ustanovenia, ktoré obsahovalo O.s.p. v § 143 ods. 3, podľa jej názoru nemožno ju ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Úspech vo veci podľa nej má súd skúmať najmä čo do právneho základu vo veci do vzťahu k predmetu sporu. Poukazujúc na literatúru k ust. § 255 C.s.p. a dôvodovú správu, bola toho názoru, že môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, avšak v nepožadovanej výške a ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Považovala za potrebné zdôrazniť, že predmetom v konaní boli viaceré znalecké posudky, ktorými bola vypočítavaná výška bezdôvodného obohatenia a záviselo len od úvahy súdu, aký znalecký posudok bude podkladom pre rozhodnutie vo veci samej. Aj v týchto znaleckých posudkoch bola výška bezdôvodného obohatenia stanovená rôzne. Uvedenými skutočnosťami poukazovala na to, že sama nevedela určiť výšku bezdôvodného obohatenia, resp. nemožno od nej ako účastníka konania to spravodlivo očakávať, nakoľko ide o odbornú otázku, ktorej objektívne zodpovedanie prináleží znalci z príslušného odboru. V tejto súvislosti poukazovala aj na čl. 2, 4 C.s.p., uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/66/2017, citovala časť rozhodnutia ÚS 3923/11 z 29.03.2012, poukazovala na princíp právnej istoty citujúc časť odôvodnení rozhodnutí ÚS SR (napr. č.k. IV.ÚS 49/2011 - 25). Poukazovala na znenie čl. 3 ods. 1 C.s.p., v ktorom je obsiahnutý princíp ústavno-konformného a eurokonformného výkladu, ktorý v ďalšej časti odvolania rozobrala poukazujúc na rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo/48/2010, nálezy Ústavných súdov SR a ČR, časť ktorých citovala. Týmto apelovala na aplikáciu princípov zakotvených v C.s.p., ktoré predstavujú určité výkladové pravidla, napomáhajúce určiť a dotvoriť obsah, účel a význam niektorých nejednoznačných ustanovení C.s.p. tak, aby nedošlo k porušeniu základných práv.

11. Žalovaná podala odvolanie proti výrokom napadnutého rozsudku, ktorými bola zaviazaná zaplatiť žalobkyni 1.869,69 eur s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 01.01.2014 do zaplatenia a náhradu trov vo výške 57 % a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), a h) C.s.p., navrhla rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že dôkazné bremeno zaťažuje v konaní žalobkyňu, ktorá žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala svoje tvrdenia o vykonávaní podnikateľskej činnosti, ani nepreukázala, že obmedzuje ju vo výkone jej vlastníckeho práva na zvyšnej časti pozemku, ktorý nie je zastavaný stavbou. Podľa nej skutočnosť, že mala na pozemkoch vykonávať podnikateľskú činnosť, resp. mala pozemky užívať v rozsahu kde nie sú umiestnené stavby a to za obdobie, ktoré bolo predmetom žaloby, žalobkyňou nebolo v konaní preukázané. Zdôrazňovala, že žiadna činnosť sa na pozemkoch žalobkyne v rozhodnom období nevykonávala, ani sa pozemky neužívali. Žalobkyňa v konaní nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by potvrdzoval ňou tvrdenú skutkovú verziu o tom, že jej pozemky neumožnila užívať. Niekoľkokrát žalobkyni osobne povedala, že ak má záujem pozemky, na ktorých nie sú umiestnené budovy, užívať, v užívaní týchto pozemkov jej nikto nebráni. Ďalej namietala, že žalobkyňa nemohla byť úspešná v žalobe o zaplatenie z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok v zmysle tvrdení žalobkyne v konaní, nemohol vzniknúť vzhľadom na uzatvorenú ústnu nájomnú zmluvu. Žaloba žalobkyne bola postavená na inom skutkovom základe, ktorý nebol v konaní preukázaný a vyjadrenia žalobkyne boli v priamom rozpore s uplatňovaným nárokom. Zdôrazňovala, že podľa tvrdení žalobkyne malo dôjsť k uzatvoreniu ústnej nájomnej zmluvy, pričom ukončenie ňou tvrdeného nájomného vzťahu nepreukázala. Ďalej namietala, že pozemok, ktorý je vo vlastníctve žalobkyne sa nachádza pod bývalým JRD Kráľovce

a Nová Polhora. Na dvore prebiehala neprerušená poľnohospodárska činnosť, je na nej zaregistrovaná farma, všetky budovy boli postavené pred rokom 1991, pozemok je v katastri nehnuteľnosti zapísaný ako zastavané plochy a nádvoria, na ktorých je dvor, budovy ako poľnohospodárske objekty. Budova, ktorá sa nachádza na predmetnom pozemku je v jej vylučnom vlastníctve užívaná exmanželom P. F. B. a je nemožné ju užívať bez prechodu cez časť pozemku, ktorý je vo vlastníctve žalobkyne. Teda podľa ust. § 1 ods. 2 zák.č. 504/2003 Z.z. ide o pozemok zastavaný stavbou na poľnohospodárske účely do 24. júna 1991. Bolo podľa nej povinnosťou súdu ex offa skúmať, či právny nárok žalobkyne nie je prekludovaný, majúť za to, že na takto postavené budovy a zastavané pozemky sa vzťahuje právna úprava z.č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Citujúc § 1 ods. 1 písm. b), § 11 písm. d), § 14 ods. 1, § 16 ods. 1, 3 zák. č. 229/1991 Zb. konštatovala, že prvostupňový súd neposudzoval dôvodnosť návrhu žalobkyne v zmysle týchto ustanovení, lebo podľa tejto právnej úpravy je nárok žalobkyne prekludovaný, pretože podľa § 16 ods. 3 si mala nárok uplatniť, resp. jej právny predchodca a na túto skutočnosť je súd povinný prihliadať ex offa. Pokiaľ by odvolací súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne prekludovaný nie je, vyslovila názor, že v konaní bolo preukázané, že pozemky neužívala, nakoľko sa na pozemkoch nezdržovala, čo potvrdila aj svedecká výpoveď jej bývalého manžela v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 38C/198/2014. Podľa nej nie je pasívne vecne legitimovaná, resp. je limitovaná a ohraničená iba jej vlastníckym právom k stavbám nachádzajúcim sa na časti pozemkov žalobkyne. Súd sa však v konaní nezaoberal otázkou, v akom rozsahu sa budovy v jej vlastníctve nachádzajú na pozemkoch žalobkyne, pričom je zrejmé, že neužívala pozemky žalobkyne v rozsahu, v akom sa žalobkyňa domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Opakovala, že nikdy žalobkyňu nebránila užívať pozemky v jej podielom spoluvlastníctve. K výške nájomného určenej znaleckým posudkom uvádzala, že nie je v predmetnom konaní použiteľný, pretože je nezákonný, znalec z odboru stavebníctva nie je oprávnený vypracovať znalecký posudok na určenie všeobecnej hodnoty pozemkov, ktoré sú pozemkami pre poľnohospodárske účely. V ďalšej časti odvolania namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne vo vzťahu k právnemu predpisu z.č.182/1993 Zb. poukazujúc na to, že skutočnosť, že na liste vlastníctva nie je evidované vecné bremeno, neznamená, že vecné bremeno k nehnuteľnosti nevzniklo. Podľa nej vecné bremeno vzniklo na základe zákona. Nestotožnila sa s tým, že by jej argumentácia bola nesprávna pre rozpor s Ústavou a pre rozpor so všeobecnými právnymi predpismi, ako to uvádza žalobkyňa. Nestotožnila sa ani s tvrdením, že by bolo zasiahnuté do Ústavou garantovaného práva žalobkyne vlastníť majetok alebo do jej základných ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukazovala na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/49/2014, z ktorého vyplýva, že za vecné bremeno vzniknuté zo zákona k pozemku patrí oprávnenému jednorazová náhrada a citovala časť tohto rozhodnutia. Napokon namietala, že rozsudok súdu je arbitrárny, čo zakladá nepreskúmateľnosť rozsudku, pretože v ňom absentuje argumentácia, s ktorou by sa vysporiadal s jednotlivými skutočnosťami, ktoré boli rozhodujúce vo veci a mali vplyv na meritórne rozhodnutie. Poukazovala na judikatúru Ústavného súdu, Najvyššieho súdu SR, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. V tejto súvislosti poukazovala na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré špecifikovala, časť z nich citovala. Takisto citovala časť rozhodnutí Ústavného súdu SR. Zdôrazňovala, že bolo povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil.

12. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhla rozsudok vo výroku, ktorým žalobe bolo vyhovené potvrdiť ako vecne správny, vo výroku o trovách konania, keďže tento napadla odvolaním, navrhla rozsudok zmeniť, resp. zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. K odvolacej námietke žalovanej, podľa ktorej na predmetných pozemkoch nepodnikala, uviedla, že v konečnom dôsledku uvedená skutočnosť nie je vo vzťahu k jej nároku rozhodujúca, podstatná je skutočnosť, že je vlastníčkou stavieb na cudzom pozemku. Poukazujúc na ust. § 120 ods. 1 O.s.p. uvádzala, že obrana by mala byť aktívna, relevantná a dôvodná. Zo strany žalovanej neboli predložené žiadne relevantné dôkazy, ktoré potvrdzujú tvrdenia v spore a sú podstatné pre objektívne vyhodnotenie súdom. V teoretickej časti poukazovala na povinnosti účastníka tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Bola toho názoru, že súd sa s tvrdeniami žalovanej dostatočne vysporiadal. Argumentáciu žalovanej o premlčaní nároku na zaplatenie nájomného považovala za nesprávnu poukazujúc na obsah žaloby, v ktorej uvádzala: „nakoľko odporkyňa od roku 1997 odmietla navrhovateľke platiť nájomné, resp. bezdôvodne užíva pozemky vo vlastníctve navrhovateľky, navrhovateľka si týmto uplatňuje nájomné za rok 2013, resp. vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúce v užívaní pozemkov patriacich navrhovateľke odporkyňou bez právneho titulu za rok 2013.“ Takto skutkový stav sa v priebehu konania podľa nej nijako nezmenil. Skutočnosť, či ide o nárok z titulu neuhradeného nájomného alebo z titulu vydania

bezdôvodného obohatenia, nie je zmenou skutkového základu, ale predstavuje právne posúdenie veci. V tejto súvislosti poukazovala na judikatúru. K otázke stavby na cudzom pozemku a pasívnej vecnej legitímácii uviedla, že nie je rozhodujúci faktický stav, resp. či stavby a pozemky v areáli ranča sa užívajú na rôzne účely alebo sa vôbec nevyužívajú, pretože zastavaný pozemok je užívaný tým, že sú na ňom postavené stavby, t.j. užívanie stavby je konzumované jej vlastníctvom. Mala za to, že k obohateniu vlastníka stavby dochádza už z titulu vlastníckeho práva, ktoré zakladá jeho oprávnenie stavbu užívať, je potom výlučne vecou jeho rozhodnutia, či stavbu bude užívať sám alebo ju bezplatne alebo odplatne prenechá inému. Povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku, na ktorom stojí stavba, postihuje vlastníka stavby bez ohľadu na to, akým spôsobom svoje vlastnícke právo realizuje alebo na skutočnosť, či užívanie stavby prináša zisk. Poukazovala na skutočnosť, že s takouto jej argumentáciou sa stotožnil aj Krajský súd v Košiciach v skutkovo a právne totožnej veci. V tejto súvislosti poukazovala na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/161/2017, časť z tohto odôvodnenia aj citovala. K tejto problematike poukazovala na slovenskú a českú judikatúru citujúc časť rozsudku NS ČR sp.zn. 33Odo/1405/2005, časť rozsudku NS SR sp.zn. 1Cdo/91/2010, časť uznesenia NS ČR sp.zn. 28Cdo/1056/2012, ako aj časť uznesenia NS ČR sp.zn. 28Cdo/1056/2012. K námietke o prekludovaní nároku upriamila pozornosť na skutočnosť, že žalovaná vlastní stavby, ktoré sú umiestnené na jej pozemkoch (sklad, ošipáreň), ale sklad slúžil ako krytá jazdiareň a priestory ošipárne slúžili ako priestory pre ubytovacie služby a podávanie jedál a nápojov, čo vyplýva zo zápisnice z ohliadky zo dňa 12.09.2013 v konaní sp.zn. 19C/253/2012. Poukazovala na to, že zákon č. 504/2003 Z.z. hovorí o nájomnej zmluve o nájme pozemku na poľnohospodárske účely, ale žalovaná doteraz relevantne nepreukázala využitie pozemku na poľnohospodárske účely a taktiež súdom ustanovení znalci (v iných identických veciach - poznámka odvolacieho súdu) pri ohliadke konštatovali, že pozemok sa nevyužíva na poľnohospodárske účely, preto nemožno tento zákon aplikovať na uvedený stav. Tvrdenia žalovanej o preklúzii nároku poukazujú na zákon č. 229/1991 Zb. považovala za irelevantné a nevzťahujúce sa na tento prípad, keďže je vlastníčkou pozemkov, žalovaná je vlastníčka budov, ktoré sa na predmetných pozemkoch nachádzajú, teda vlastnícke vzťahy sú vysporiadané. Zdôrazňovala, že neuplatňuje si nárok k budovám, ktoré vlastní žalovaná, ale nárok na odplatu za užívanie pozemkov, na ktorých tieto budovy sa nachádzajú. Poukazovala na to, že s argumentáciou ňou prezentovanou sa stotožnil v plnom rozsahu aj Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd k totožnej skutkovej a právnej veci, čo vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/161/2017, časť tohto odôvodnenia aj citovala. K námietkam v súvislosti s výškou nájomného poukazovala na to, že v skutkovo a právne v totožných konaniach, v ktorých si uplatňovala nárok aj ona, len za iné obdobie, ako aj ostatné podielové spoluvlastníčky predmetných pozemkov voči totožnej žalovanej, bolo už rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdené Krajským súdom v Košiciach vo veci sp.zn. 2Co/198/2015, sp.zn. 1Co/323/2015, sp.zn. 6Co/773/2014, sp.zn. 6Co/161/2017, pričom odvolací súd sa v týchto prípadoch zaoberal aj otázkou, či sa jedná alebo nejedná o poľnohospodárske pozemky, ako aj spôsobom ich oceňovania. Dospel k názoru, že sa nejedná o poľnohospodárske pozemky a potvrdil správnosť oceňovania týchto sporných pozemkov znalcom z odboru stavebníctvo odvetvie pozemné stavby a odhad hodnoty nehnuteľnosti, ako aj aplikáciu vyhl. č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty pozemku. Vzhľadom na tieto skutočnosti apelovala na zásadu právnej istoty, ktorá je dôležitým pilierom ochrany práva a spočíva najmä v tom, že občan sa môže spoľahnúť na predvídateľnosť práva, čo je zároveň predpokladom jeho dôvery na obsahovú i formálnu kvalitu práva, právneho poriadku a právneho štátu. K tvrdenému vzniku zákonného vecného bremena v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., uvádzanom žalovanou v odvolaní, uviedla, že táto argumentácia žalovanej je nesprávna, je v rozpore s Ústavou SR, princípom ochrany vlastníckeho práva ako aj so základným súkromnoprávnym kódexom súkromného práva. Poukazujú na čl. 20 ods. 1,4 Ústavy SR a čl. 1 dodatkového protokolu Dodatku o ochrane ľudských práv a základných slobôd konštatovala, že v predmetnom prípade absentuje akýkoľvek verejný záujem, ktorý by bol daný na nútené obmedzenie vlastníckeho práva v podobe zákonného vecného bremena k jej pozemkom v prospech stavieb žalovanej, ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností ako poľnohospodárske budovy a ku ktorým absentuje zápis zákonného vecného bremena v katastri nehnuteľností. Ustanovenie § 24 Zákona o bytoch však podľa nej nemožno vykladať natoľko extenzívne, žeby sa zákon o bytoch mal vzťahovať aj na všetky budovy, ktoré by nespĺňali charakter bytového domu. Poukazovala na to, že rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/49/2014, na ktoré žalovaná poukazuje, nie je totožné so skutkovým a právnym stavom ako je predmetná vec. Časť odôvodnenia tohto rozhodnutia aj citovala a citovala aj časť odôvodnenia rozhodnutia vo veci sp.zn. 5Cdo/32/2007. V tejto súvislosti opätovne poukazovala na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/161/2017.

13. Opis stanoviska žalobkyne k odvolaniu žalovanej bol žalovanej doručený 09.03.2018.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobkyne a žalovanej ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné, odvolanie žalovanej je iba čiastočne dôvodné a to iba proti výroku rozsudku, ktorým bola zaviazaná zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.896,69 eur od 01.01.2014 do 26.05.2014.

15. Rozsudok je vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 1.896,69 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

16. Výroky rozsudku ktorými konanie v časti o zaplatenie 574,05 eur s prísl. bolo zastavené a ktorým v prevyšujúcej časti príslušenstva pohľadávky bola žaloba zamietnutá, neboli napadnuté odvolaním, stali sa právoplatnými a preto nemohli byť predmetom odvolacieho prieskumu.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 20. marca 2019 o 10.05 hodine v pojednávacej miestnosti č.dv. 202/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14. marca 2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 C.s.p.

18. Žalobkyňa v odvolaní uplatnila odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ C.s.p., t.j. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávne právneho posúdenia veci.

19. Žalovaná v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) C.s.p. t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

20. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

21. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C.s.p, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejaviť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

22. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p. je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval,

najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

23. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ustanovením § 191 C.s.p. (do 30.6.2016 s ustanovením § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

24. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventúálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 C.s.p. (do 30.6.2016 z ust. §§ 133 až 135 O.s.p.).

25. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

26. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody v potvrdenej časti rozsudku nie sú naplnené.

27. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie v tejto časti preto odvolací súd rozsudok vo výroku o povinnosti zaplatiť 1.896,69 eur ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

28. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku vo vzťahu k tomuto nároku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

29. Ani odvolacie dôvody žalovanej nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v tejto vyhovujúcej časti. Žalovaná v odvolaní uvádza skutočnosti, ktoré namietala aj v konaní pred súdom prvej inštancie a boli predmetom dokazovania. S týmito sa súd prvej inštancie správne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by mali vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej ohľadne istiny.

30. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej užívaním pozemkov vo vlastníctve žalobkyne bez právneho dôvodu za obdobie od 01.01.2013 do 31.12.2013 vo výške 1.896,69 eur.

31. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v potvrdenej časti a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza:

32. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením správneho dôvodu ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

33. Účelom tejto právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného. Ak už bezdôvodné obohatenie vzniklo, právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania. Povinným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Oprávneným subjektom je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. O plnenie bez právneho dôvodu tam kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Základ plnenia musí spočívať v občianskoprávných vzťahoch.

34. V danom prípade ide o občianskoprávny vzťah medzi žalobkyňou ako vlastníčkou nehnuteľností (pozemkov) a žalovanou vlastníčkou stavieb, ktoré na týchto pozemkoch v rozhodnom období sa nachádzali. Uvedené skutočnosti v konaní neboli sporné. Rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie, či sa žalovaná bezdôvodne obohatila na úkor žalobkyne bolo zistenie, či žalovaná užívala pozemky žalobkyne bez právneho dôvodu.

35. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že pozemky žalobkyne boli žalovanou užívané bez právneho dôvodu už tým, že sa na týchto pozemkoch nachádzali budovy, resp. stavby, ktoré žalovaná vlastní. Ide o stavby spojené so zemou pevným základom, teda nehnuteľnosti. Zastavaný pozemok je potrebné považovať za užívaný už tým, že sú na ňom postavené stavby - umiestnením stavieb spojených so zemou pevným základom. Pre rozhodnutie nie je podstatné zistenie, či a akým spôsobom je vlastnícke právo k stavbám vlastníkom stavieb využívané, resp. či ich užíva žalovaná ako vlastníčka stavby alebo niekto iný s jej súhlasom. Súd prvej inštancie nárok žalobkyne na náhradu za užívanie predmetnej nehnuteľnosti žalovanou za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013 správne posúdil podľa § 451 ods. 2 Obč. zákonníka, ktoré vyložil v súlade s ustálenou judikatúrou súdov, podľa ktorej je zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie objektívneho charakteru, ktorého predpokladom je iba to, že stav obohatenia vznikol, t.j. objektívne vzniknutý stav obohatenia, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva (porovnaj napr. rozsudok NS SR 3Cdo/124/2002). V prípade užívania cudzej nehnuteľnosti bez nájomnej, či inej zmluvy spočíva bezdôvodné obohatenie v užívaní cudzej veci bez platenia úhrady za jej užívanie. Užívateľ prirodzene nie je schopný spotrebované plnenie v podobe výkonu práv a nájmu vrátiť, je preto legitímne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia v peňažnej forme. Určenie výšky bezdôvodného obohatenia musí vychádzať z ocenenia a prospechu, ktorý obohatenému užívaním veci vznikol. Majetkovým vyjadrením tohto prospechu je peňažná čiastka, ktorá zodpovedá čiastkam vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie obdobnej veci spravidla formou nájmu a ktorú by nájomca za obvyklých okolností bol povinný platiť podľa nájomnej zmluvy.

36. V predmetnej veci nebolo preukázané tvrdenie, aby medzi stranami sporu došlo k uzavretiu nájomnej zmluvy. Skutočnosť, že v žalobe žalobkyňa uvádza uzavretie ústnej nájomnej zmluvy, ale následne konštatuje bezdôvodné užívanie pozemkov, sama o sebe nepreukazuje uzavretie nájomnej zmluvy, najmä za situácie keď žalovaná v plnom rozsahu namietala nedôvodnosť žalobného návrhu poukazujúc na to, že žalobkyňa nebráni užívať nezastavanú časť pozemkov, že nárok žalobkyne je prekludovaný a v konaní pred súdom prvej inštancie ani netvrdila, aby medzi ňou a žalobkyňou došlo k uzavretiu nájomnej zmluvy akoukoľvek formou.

37. Za nedôvodnú je potrebné považovať odvoláciu námietku žalovanej, že predmetné pozemky sú ornou pôdou, je potrebné ich považovať za poľnohospodárske pozemky, ktoré slúžia na poľnohospodárske účely. Z výsledkov vykonaného dokazovania - výsluch sporových strán, grafické znázornenie ranča, ktoré je súčasťou identifikácie parciel, znalecký posudok Ing. Pavla Daňka, je zrejmé, že predmetné pozemky sú súčasťou areálu, ktorý bol definovaný ako ranč pre agroturistiku, hospodárske budovy vo vlastníctve žalovanej, zvieratá patriace k ranču tvoria jeden funkčný celok, pričom ide o ohraničený areál.

38. Navyiac z obsahu spisu vyplýva, že skutočným druhom pozemku nie je orná pôda, ale prevažne ostatné plochy, zastavané plochy a trvalé trávnaté porasty, pričom orná pôda a trvalé trávnaté porasty predstavujú iba cca 3,3 % z celkovej výmery, čo je skutočne zanedbateľná časť.

39. Samotná žalovaná nepopierala uvedené skutočnosti. Namietala iba, že predmetný ranč neužíva, lebo ho užíva jej bývalý manžel. Uvedené tvrdenie žalobkyne však nebolo ničím preukázané,

naopak výkon podnikateľskej činnosti žalovanou na pozemkoch žalobkyne v rámci areálu ranča bol preukázaný aj zoznamom koní evidovaných v majetku žalovanej vystaveného plemenárskymi službami SR ŠP Bratislava; výpisom z osvedčenia o zápise do evidencie samostatne hospodáriacich roľníkov s predmetom činnosti podnikania - chov koní, agroturistika; potvrdením Zväzu chovateľov koní na Slovensku - Družstva Topolčianky, Moravecka 32 o zápise plemenných kobýl v majetku žalovanej v plemennej knihe Slovenského teplokrvníka; výpisom zo živnostenského registra, z ktorého vyplýva, že od 10.03.2000 do 01.02.2014, kedy došlo k pozastaveniu činnosti, žalovaná podnikala v oblasti agroturistiky a v predmete podnikania mala okrem iného aj vyučovanie rekreačnej jazdy na koni, predaj na priamu konzumáciu nealkoholických nápojov a priemyselne vyrábaných mliečnych nápojov, kokteíl, vína, destilátov, predaj na priamu konzumáciu zmrzliny, tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov a obvyklých príloh, ako aj bezmäsitých jedál, ubytovacie služby v kategórii po triedu tri hviezdičky.

40. Nemožno prisvedčiť námietke žalovanej o možnosti žalobkyne užívať nezastavané časti pozemkov vzhľadom na zistenia vyplývajúce zo znaleckého posudku Ing. Pavla Daňka, z obsahu ktorého vyplýva, že predmetné pozemky v roku 2013 boli definované pre agroturistiku ako ranč Ortáše, pozemky sú v rozsahu cca jednej polovice zastavané stavbou na ubytovanie a občerstvenie, časť areálu bola využitá na chov hodiny, na chov a ustajnenie koní a iných zvierat, vtáctva a na poskytovanie doplnkových služieb ubytovania, občerstvenia, aktivity spojené s regeneráciou, hypoterapiou, teda ide o jeden celok. Skutočný spôsob využitia pozemkov zodpovedá grafickému znázorneniu užívania pozemkov registra „E“ parcely č. 737/7, 737/11 v obvode ranča Ortáše vypracovaného firmou GEOTETICA DDDWORC KOŠICE.

41. Vychádzajúc aj z vyššie uvedeného aj odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o užívaní spoluvlastníckeho podielu žalobkyne na sporných nehnuteľnostiach žalovanou v celom rozsahu, nie iba v rozsahu pozemkov zastavaných stavbami.

42. Správne súd prvej inštancie postupoval aj pri určení rozsahu bezdôvodného obohatenia a výšku peňažnej náhrady určil vychádzajúc zo znaleckého posudku znalca Ing. Pavla Daňka č. 182/2016 podávaného k identickej veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 40C/67/2014, znalca z odboru stavebníctvo odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nájmu predmetných parciel aplikujúc MS SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Predmetom konania nie je určenie výšky nájmu v zmysle zákona č. 504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých predpisov, ale bezdôvodné obohatenie, pri určení výšky ktorého sa vychádza z výšky obvyklého nájmu pozemku, ktorého užívanie je dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia. Správnosť záveru znaleckého posudku okrem tvrdenia, že ide o poľnohospodársku pôdu žalovanou spochybnená nebola.

43. K odvolacej námietke, že predmetné pozemky sú poľnohospodárskymi pozemkami je potrebné uviesť, že nie je dôvodná. A podľa názoru odvolacieho súdu predmetné nehnuteľnosti nie sú poľnohospodárskymi pozemkami s určenou BPEJ. Zákon č. 504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých predpisov, ktorého aplikácie sa žalovaná domáhala počas konania, v § 1 ods. 2 upravuje, že pozemok na účely tohto zákona je taký pozemok, ktorý je poľnohospodárskou pôdou alebo časť tohto pozemku, pozemok zastavaný stavbou na poľnohospodárske účely do 24. júna 1991, ako aj iný pozemok prenechaný na poľnohospodárske účely alebo časť tohto pozemku s tým, že tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu, vyhlášky Úradu geodézie a kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon v znení neskorších predpisov) a vo vzťahu k poľnohospodárskej pôde odkazuje na zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý poľnohospodársku pôdou rozumie produkčne potencionálnu pôdu evidovanú v katastri nehnuteľností (ďalej len „kataster“) ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávnaté porasty (§ 2 písm. b/ citovaného zákona).

44. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

45. Údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, geometrické určenie nehnuteľností, druh pozemku, geometrické určenia a výmer katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky alebo lesnej hospodárskej jednotky, alebo organizačnej jednotky, údaje o základných a podrobných polohových poliach, údaje o bodových poliach, ako aj štandardizované geografické názvy sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Hodnoverným a záväzným údajom v katastri je aj výmera parcely, ak je určená v digitálnej forme, obnovou katastrálneho operátu novým mapovaním, vykonaným po účinnosti tohto zákona (§ 70 ods. 2 citovaného zákona).

46. Z uvedeného je zrejmé, že je treba prisvedčiť žalobkyni v tom, že predmetné pozemky nemožno považovať za poľnohospodársku pôdu a podľa toho posudzovať cenu pôdy v situácii, ak sú evidované ako orná pôda. Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“ (viď § 70 ods. 2 posledná veta zák. č. 162/1995 Z.z.).

47. Navyiac z obsahu spisu vyplýva, že skutočným druhom pozemku nie je orná pôda, ale prevažne ostatné plochy, zastavané plochy a trvalé trávnaté porasty, pričom orná pôda a trvalé trávnaté porasty predstavujú iba cca 3,3 % z celkovej výmery, čo je skutočne zanedbateľná časť.

48. Žalovaná v konaní nepreukázala využitie pozemku na poľnohospodárske účely, preto nemožno na daný prípad aplikovať zák. č. 504/2003 Z.z., ktorý v § 1ods.1 hovorí o nájomnej zmluve, o nájme pozemku na poľnohospodárske účely.

49. Na danú vec nemožno vzťahovať ani právnu úpravu zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku a s tým súvisiacu povinnosť súdu ex offio skúmať, či žalobou uplatnený nárok nie je prekludovaný, keďže ide o vyporiadanie vzťahu medzi žalobkyňou ako vlastníčkou pozemku a žalovanou ako vlastníčkou stavieb na týchto pozemkoch, teda ako to tvrdila aj žalobkyňa, vlastníctvo zastavaných pozemkov je vyporiadané. Predmetom konania totiž nie je o nárok žalobkyne na náhradu za zastavané pozemky, ktoré jej neboli vydané a ktorú náhradu by jej mal poskytnúť štát. Nárok na náhradu za zastavané pozemky, ktoré sa nevydávajú, ktorý nárok je daný voči štátu, nemožno stotožňovať s nárokom vlastníka pozemku voči vlastníkovi stavieb na tomto pozemku za užívanie pozemkov zastavaných s týmito stavbami.

50. Správne súd prvej inštancie uzavrel, že v zmysle § 107 ods. 1 OZ sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčuje nedochádza však k jeho preklúzii uplynutím určenej doby, navyše ako to správne konštatoval súd prvej inštancie, v tomto prípade nedošlo k premlčaniu žalobkyňou uplatneného nároku, keďže neuplynula dvojročná subjektívna a trojročná objektívna lehota na uplatnenie nároku.

51. V danom prípade nedošlo k vzniku zákonného vecného bremena k pozemkom žalobkyne v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov z dôvodov ako ich uvádza žalobkyňa v písomnom podaní z 29.09.2017 a vo vyjadrení k odvolaniu.

52. Za nedôvodnú odvolací súd považuje aj námietku žalovanej, že rozsudok je vo vyhovujúcej časti nepreskúmateľný a nezrozumiteľný.

53. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti spĺňa náležitosti ust. § 220 C.s.p.

54. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti ohľadne istiny ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

55. Za čiastočne dôvodnú je potrebné považovať odvoláciu námietku žalovanej v súvislosti s priznaním úrokov z omeškania priznanej istiny vzhľadom na to, že žalobkyňa sa síce domáhala priznania úroku z omeškania za obdobie od 01.01.2014 do zaplatenia, v konaní však nebolo preukázané aby vyzvala žalovanú na zaplatenie, resp. vydanie bezdôvodného obohatenia pred podaním žaloby, v danom prípade žaloba, ktorú možno považovať zároveň za výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia bola žalovanej

doručená 26.05.2014. Je teda zrejme, že žalovaná sa dostala do omeškania dňom nasledujúcim po doručení žaloby.

56. Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní (§ 517 ods. 1 prvej vety OZ).

57. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 OZ).

58. Ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanoveným právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal (§ 563 Obč. zákonníka).

59. Z vyššie cit. zák. ust. je zrejme, že splatnosť pohľadávky môže byť dohodnutá v zmluve, určená v právnom predpise alebo rozhodnutím súdu. Ak však čas plnenia nebol určený žiadnym z týchto spôsobov, má právo určiť čas plnenia veriteľ. Vo všeobecnosti teda platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi dohodnutá, určená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Vyššie citované zák. ust. ukladá dlžníkovi povinnosť plniť v deň nasledujúci potom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto lehoty. Za výzvu sa považuje aj návrh na začatie súdneho konania podaný veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným v deň po doručení návrhu dlžníkovi. Ak dlžník nesplní svoj dlh nasledujúci deň po dni, kedy bol na plnenie vyzvaný, resp. do konca lehoty poskytnutej veriteľom vo výzve na plnenie, bude v omeškaní s plnením a veriteľovi vzniká právo na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, ak nie je dlžník podľa zákona povinný platiť poplatok z omeškania.

60. Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je ustanovený čas splnenia, treba podľa ust. § 563 Obč. zákonníka vychádzať z toho, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie tomu, na úkor koho sa bezdôvodne obohatil, len čo ho požiadal o splnenie, resp. do konca lehoty, ktorá mu bola vo výzve na plnenie určená. Forma výzvy predpísaná pritom nie je, ale v záujme právnej istoty bude vhodné zachovať písomnú formu. Časom splnenia záväzku vydať bezdôvodné obohatenie je teda prvý deň potom, kedy ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo, požiadal o plnenie, ak nie je ním určená iná (dlhšia) lehota na plnenie.

61. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, je v omeškaní s plnením záväzku z bezdôvodného obohatenia v zásade vtedy, keď ho nesplní v deň nasledujúci potom, kedy ho ten, na úkor koho sa bezdôvodne obohatil, požiadal, resp. ho nesplní v posledný deň lehoty určenej vo výzve na plnenie. Od tohto dňa je ten, kto sa bezdôvodne obohatil, v omeškaní a je možné od neho požadovať aj úroky z omeškania (§ 517 ods. 1,2 Obč. zák.).

62. Z vyššie uvedeného je zrejme, že pre určenie začiatku omeškania s plnením za jednotlivé obdobia je rozhodné zistenie, kedy žalobkyňa vyzvala žalovanú na plnenie za to - ktoré obdobie a v akej lehote, resp. či za deň tejto výzvy nemožno považovať až doručenie žaloby a následne zmien žaloby.

63. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, prihliadajúc na vykonané dokazovanie, je zrejme, že žalovaná sa dostala do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia až 27.05.2014, t.j. deň nasledujúci po doručení žaloby, keďže žalobkyňa nepreukázala aby žalovanú osobitne pred podaním žaloby požiadala o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 388 C.s.p. zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 5,25 % úrok z omeškania zo sumy 1.896,69 eur tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť tento úrok z omeškania od 27.05.2014 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti, t.j. v časti o zaplatenie úroku z omeškania od 01.01.2014 do 26.05.2014 ako nedôvodnú zamietol.

64. Za dôvodnú napokon je potrebné považovať odvoláciu námietku žalobkyne voči výroku o trovách konania.

65. Súd prvej inštancie správne aplikoval pri rozhodovaní o trovách konania ust. § 255 ods. 1 C.s.p., avšak toto ustanovenie nesprávne vyložil, v dôsledku čoho je rozhodnutie v napadnutom výroku vecne nesprávne.

66. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. Zásada úspechu vo veci sa vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli.

69. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ju totiž zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba riešiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté. Otázka výšky bezdôvodného obohatenia je potom druhoradá a nadväzujúca.

70. V prejednávanom spore rozsah úspechu žalobkyne závisel od znaleckého dokazovania, nakoľko výška bezdôvodného obohatenia žalovanej bola ustálená na základe znaleckého posudku Ing. Pavla Daňka.

71. Podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

72. Žalobkyňa bola plne úspešná v konaní pred súdom prvej inštancie, keďže rozsah jej úspechu závisel od znaleckého dokazovania. Je potrebné mať za to, že bola plne úspešná aj v odvolacom konaní, keďže jej odvolaniu vo vzťahu k trovám prvoinštančného konania bolo vyhovené, odvolaniu žalovanej vo veci samej, t.j. v časti o zaplatenie istiny nebolo vyhovené a rozsah úspechu žalovanej v odvolacom konaní v časti o zaplatenie úroku z omeškania vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zamietol žalobu v časti o priznanie úroku z omeškania za obdobie od 01.01.2014 do 26.05.2014 nepredstavoval ani 1 %, teda je potrebné mať za to, že aj v odvolacom konaní žalobkyňa bola plne úspešná.

73. Z uvedených dôvodov žalobkyňi bol priznaný nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej v plnom rozsahu, t.j. v rozsahu 100 %.

74. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.), zohľadňujúc ustanovenie § 251 C.s.p.

75. Pri vyčíslení výšky náhrady trov konania bude súd vychádzať iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“, keďže ten sa skúma čo do právneho základu, a nie do výšky priznaného nároku.

76. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).